

Kayaçların oluşumu ve özellikleri üzerinde yer kabuğundaki değişim ve dönüşüm sürecinin büyük bir payı vardır. Bir doğal ortamda bulunan kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreci arasında yakın bir ilişki vardır.

Buna göre, kayaç türü ile oluşumunda bu kayaç türünün etkili olduğu yeryüzü şekilleri ilişkilendirildiğinde, aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?

Kayaç türü	Oluşan yeryüzü şekli
A) Kalker	Traverten
B) Volkan tüfü	Peri pacası
C) Granit	Kanyon vadi
D) Kiltası	Kırgıbayır
E) Mercan kayaları	Atol

Aşağıda dört farklı kaynak türü verilmiştir.

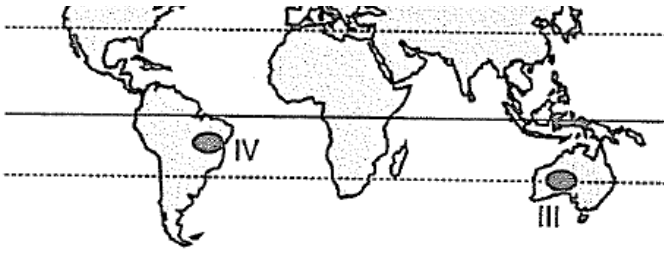
- I. Fay kaynağı
- II. Artezyen
- III. Karstik kaynak
- IV. Gayzer

Bu kaynak türleriyle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I ve IV numaralı kaynaklar yerkabuğunun kırılmaya uğradığı alanlarda görülür.
- B) III. numaralı kaynak, bulunduğu ortamda kayaç türleri hakkında bilgi verir.
- C) II numaralı kaynağın coğrafi dağılışı levha sınırlarına paralellik gösterir.
- D) II ve IV numaralı kaynakların ortak özellikleri, suların basıncın etkisiyle yeryüzüne doğru fışkırmasıdır.
- E) I numaralı kaynağın rejimi, yağış rejiminden pek etkilenmez.

3. Aşağıdaki haritada yeryüzündeki büyük biyomlardan dördü taralı olarak gösterilmiştir

Aşağıdaki biyomlardan hangisi, bu haritada gösterilmemiştir?

- A) Savan
- B) Arktik Tundra
- C) Çöl
- D) Soğuk nemli ormanlar (tayga)
- E) Kurakçıl ormanlar, çalılık ve makiler

4. Su moleküllerinin, güneş enerjisi ve yer çekiminin etkisiyle litosfer, hidrosfer, atmosfer arasındaki hareketine su döngüsü denir. Su döngüsünün temel süreçleri buharlaşma, terleme, yoğunlaşma ve yağıştır. Yağışlarla yeryüzüne düşen suyun büyük bir bölümü yüzeysel akışa geçerek okyanus, deniz veya göllere taşınır. Bir kısmı ise topraktaki kanalcıklar aracılığıyla yer altı akışına geçer. Bu döngü doğal sistemler üzerinde çok yönlü etkilerde bulunur.

Aşağıdakilerden hangisi, su döngüsünün doğal sistemler üzerindeki etkisine örnek gösterilemez?

- A) Kayaçlardaki fiziksel parçalanmayı ve kimyasal ayrışmayı sağlaması
- B) Biyoçeşitliliği artırması
- C) Bitkilerin fotosentez yapmalarını sağlaması
- D) Levhaların hareket etmesini sağlaması
- E) Doğadaki suyun sürekliliğini sağlaması

5. Türkiye'deki bitki coğrafyası konusunda araştırma yapan iki farklı bilim adamı araştırma için gittikleri yörelerde yaygın olan bitkileri, aşağıdaki tablodaki gibi rapor haline getirmişlerdir.

I. Bilim adamı	II. Bilim adamı
Geven, çoban yastığı, adaçayı, çakır diken, üzerlik, delincik, çayır	Tarla sarmaşığı, düğün çiçeğı, kardelen, sarı çiçekli orman gülü,

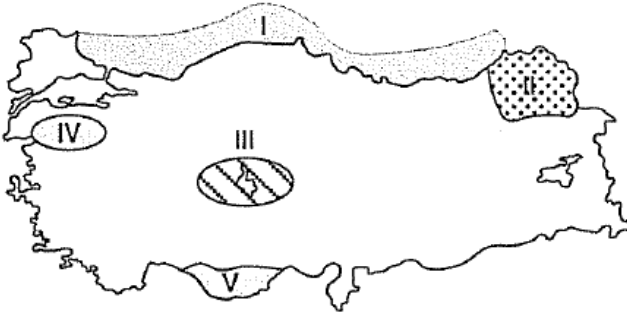
üçgölü, siğir kuyruğu
gibi.

yumak, mine, taşkıran
gibi,

**Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylene-
mez?**

- A) I. Bilim Adamı'nın gittiği yöredeki bitki örtüsü bozkırdır.
- B) I. Bilim Adamı'nın araştırma sahalarından biri İç Anadolu Bölgesi'ndeki platolar bulunabilir.
- C) II. Bilim Adamı'nın araştırdığı bölgedeki bitkilerin ısı ve ışık ihtiyacı çok fazladır.
- D) II. Bilim Adamı'nın gittiği yöredeki bitki örtüsü dağ çayırlarıdır.
- E) II. Bilim Adamı'nın gittiği yörede yaz mevsimi serin ve yağışlı geçer.

6.

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış işaretli alanlardaki yaygın hayvancılık faaliyeti ve bu faaliyette verimin artırılması için alınacak önlemler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) I. Türkiye'de balıkçılıkta ilk sırada yer alır. Verimin artırılması için açık deniz balıkçılığının yaygınlaştırılması gerekir.
- B) II'de büyükbaş hayvancılık yapılır. Süt dana kesiminin önlenmesiyle et veriminde artış sağlanır.
- C) IV'te ipek böcekçiliği yaygındır. Çiftçilere uygun koşullarda kredi sağlanması üretimi artırabilir.
- D) V'te kıl keçisi üretimi yaygındır. Çiftçilere hayvansal yem desteğinin sağlanmasıyla verim artırılabilir.
- E) III'te koyun yetiştiriciliği yaygındır. Verimin artırılması için hayvancılıkla uğraşan çiftçi sayısının ve koyun sayısının artırılması gerekir.

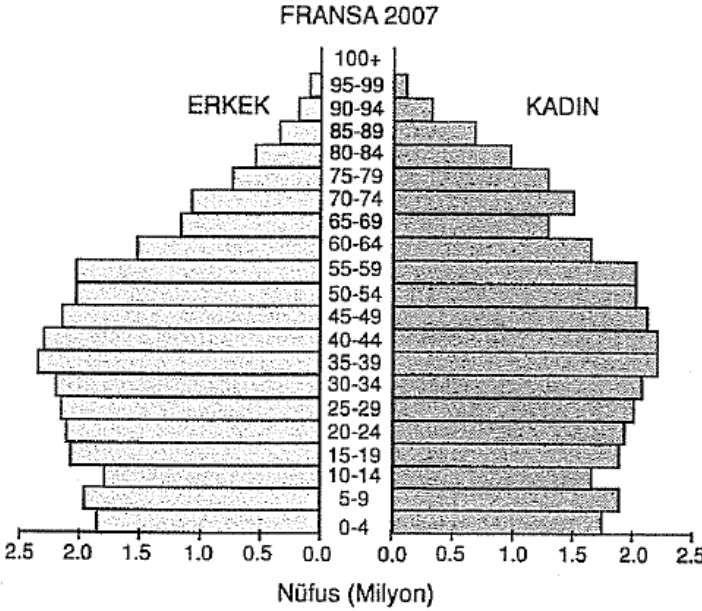
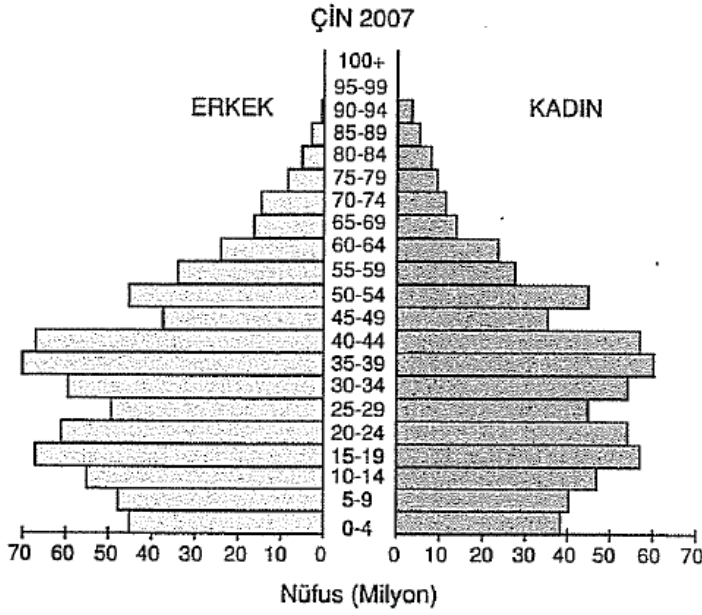
7. Aşağıdaki tabloda 1750 - 2005 yılları arasında kıtalara göre nüfus miktarları (milyon kişi) verilmiştir.

Yıllar	Kıta Adı				
	Afrika	Asya	Avrupa	Amerika	Okyanusya
1750	106	502	163	18	2
1800	107	635	203	31	2
1850	111	809	276	64	2
1900	133	947	408	156	6
1950	221	1402	547	339	13
1960	276	1628	661	439	16
1970	377	2050	720	532	19
1980	492	2518	778	628	23
1990	657	3018	798	769	27
2000	811	3554	809	853	31
2005	897	3800	805	875	33

Tablodaki veriler ve ön bilgilerimiz dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Nüfusu en az olan kıta Okyanusya'dır.
- B) 2000 - 2005 yılları arasında nüfusu azalan tek kıta Avrupa'dır.
- C) 2000 yılından itibaren Afrika'nın nüfus sayısının Avrupa'yı geçmesinin nedeni doğurganlığın daha yüksek olmasıdır.
- D) 1750 - 2005 yılları arasında nüfus artış oranı en fazla olan kıta Amerika olmuştur.
- E) Asya kıtasında nüfusun fazla olmasının nedeni diğer kıtalardan göç almasıdır.
8. Aşağıda verilen hangi iki ülkenin başkentleri arasında yolculuk yapacak kişi arada oluşacak saat farkından daha fazla etkilenir ve güncel hayatta uyum sorunu yaşayabilir?
- A) Meksika – İran
- B) ABD – Arjantin
- C) İngiltere – Madagaskar
- D) Şili – Peru
- E) Kanada - Norveç

...gösteren Çin ve Fransa ya da 2007 yılı nüfus piramitleri verilmiştir.

Buna göre, her iki ülke piramidi için,

- I. Nüfus artış hızının bazı dönemlerde artıp bazı dönemlerde azalmış olması
- II. Günümüzde aynı nüfus politikalarına ihtiyaç duyulması
- III. 85 yaş ve üzerindeki yaş grubunda kadınların erkeklerden daha fazla olması

özelliklerinden hangilerinin ortak olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

10. Türkiye; çok sayıda uygarlığın doğduğu ve geliştiği topraklar üzerinde yer almaktadır. Anadolu'da ta-

rih çağlarının Hititler döneminde başladığı bilinmektedir. Bu coğrafya Frigler, Lidyalılar, Urartular, İyonlar, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular, Türk Beylikleri ve Osmanlı Devleti gibi onlarca uygarlığa ev sahipliği yapmıştır.

Buna göre, Anadolu'nun çok sayıda medeniyette merkezlik yapması üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) İklim koşullarının elverişli olması
- B) Ticaret yolları üzerinde yer alması
- C) Deniz ulaşımına elverişli olması
- D) Doğal kaynak potansiyelinin fazla olması
- E) Kıyılardaki dağların doğu - batı yönünde uzanması

11. Aşağıdaki tabloda Hindistan ve Hollanda'yı tarımsal faaliyetler yönünden karşılaştırmalı bilgiler verilmiştir.

	Hindistan	Hollanda
Tarım alanı	169 milyon hektar	1.8 milyon hektar
Tarımda çalışan nüfus oranı	% 64	% 6
Tarımın ticaretteki yeri	Üretimde ancak ülke ihtiyacını karşılayabilmektedir.	Tarım ürünleri ihracatında dünya üçüncüsüdür.
Et ve Süt verimi	Yetersiz	Çok yüksek
Tarımsal faaliyetlerde doğaya bağımlılık.	Çok belirgin	Zayıf

Tablodaki veriler göz önüne alındığında bu iki ülkenin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin farklı olduğu kesin olarak söylenebilir?

- A) Coğrafi konum
- B) Yağış miktarı
- C) Ortalama yükselti
- D) Nüfus sayısı
- E) Tarım yöntemi

12. Belirli olaylar arasında benzerliğin ve karşılıklı neden sonuç ilişkilerinin bulunduğu mekana bölge denir. Bölge sınıflandırmasında, o mekanın coğrafi

birliğini oluşturan ortak özellikler belirlenir. Bölge sınırlarının belirlenmesinde beşeri ve fiziki özellikler dikkate alınır. Bu özellikler bazı bölge türlerinde sınırların değişken, bazılarında ise sınırların kalıcı olmasına neden olur.

Buna göre, yukarıdaki haritada, □, ⊠ ve ■ işaretleriyle gösterilen bölge türleri ile sınırlarının zaman içindeki değişkenlik derecesi hakkında aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

□	⊠	■
A) Tarım bölgesi sınırları değişken	Sanayi bölgesi sınırları sabit	Dağlık bölge sınırları değişken
B) Maki bölgesi sınırları sabit	Maden bölgesi sınırları değişken	Seyrek nüfuslu bölge sınırları değişken
C) Maki bölgesi sınırları sabit	Orman bölgesi sınırları sabit	Tütün bölgesi sınırları sabit
D) Pamuk bölgesi sınırları sabit	Fındık bölgesi sınırları sabit	Tahıl bölgesi sınırları değişken
E) Zeytin bölgesi sınırları değişken	Turizm bölgesi sınırları sabit	Sanayi bölgesi sınırları değişken

13. Depremler, sel ve taşkınlar, heyelan, volkanik patlamalar, çığ, fırtına, kasırga gibi oluşumlar normal ölçülerde gerçekleşip insana ve çevreye zarar vermediği zaman doğal olay adını alır. İnsanlara zarar verip onları etkileyecek şekilde gerçekleşen bu doğal olaylara da doğal afet denir.

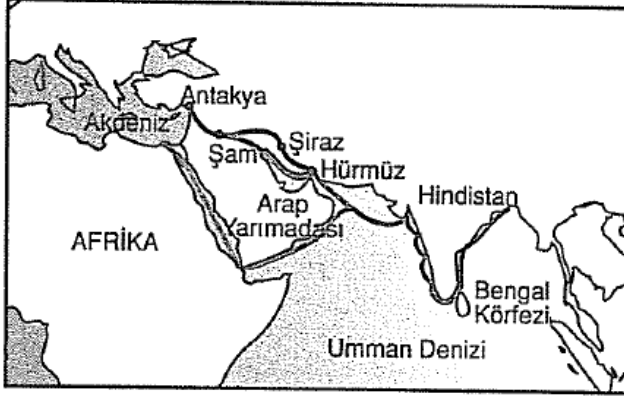
Buna göre, aşağıdaki alanlardan hangisinde gerçekleşen bir doğal olayın doğal afete dönüşmesi beklenemez?

A) Güneydoğu Asya

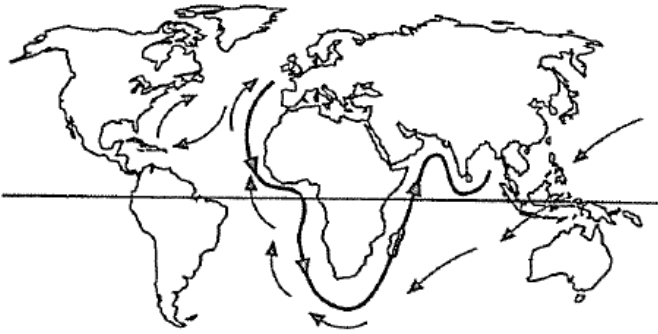
B) Doğu Afrika

- C) ABD'nin doğu kıyıları D) Antarktika
E) Akdeniz kıyıları

14. Aşağıdaki haritalardan birincisinde tarihi Baharat Yolu, ikincisinde ise Coğrafi Keşifler sonucu izlenen deniz ticaret yollarından ikisi gösterilmiştir.

Baharat Yolu

Coğrafi Keşifler

Haritalardaki veriler ve ön bilgilerimiz göz önüne alındığında, Baharat Yolu'nun ve Coğrafi Keşiflerin etkisiyle önemi artan yerler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

Baharat Yolu'nun Etkisiyle Önemi Artan Yerler	Coğrafi Keşiflerle Önemi Artan Yerler
A) Hürmüz Boğazı	Atlas Okyanusu
B) Cebelitarık Boğazı	Osmanlı ve İtalya
C) Çin Hindi	Ümit Burnu
D) Akdeniz Limanları	Hint Okyanusu kıyıları
E) Arap Yarımadası	Amerika Kıtası

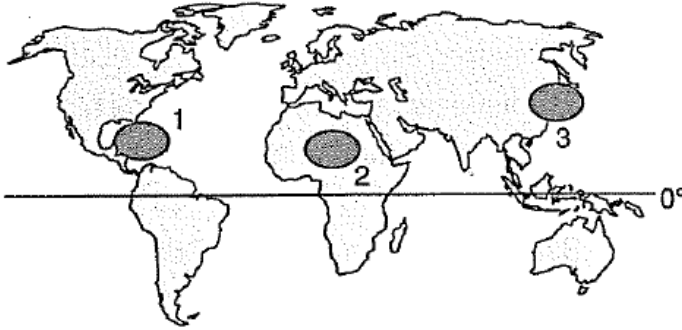
15. Aşağıda Japonya'nın çeşitli coğrafi özellikleri verilmiştir.

- Aktif volkan dağlarının ve tektonik depremlerin en çok olduğu ülkelerdendir.
- Sıcaklık genel olarak güneyden kuzeye doğru azalır.
- Doğum oranı son yıllarda hızlı bir düşüş göstermiştir.
- Adalardan oluşan bir ülke olduğundan, ülke dışına yolcu taşımacılığında daha çok hava yolu tercih edilmektedir.

Verilen bilgilerde aşağıdaki faktörlerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Coğrafi konum
- B) Nüfus politikası
- C) Doğal kaynak potansiyeli
- D) Jeolojik yapı
- E) Enlem faktörü

16. Aşağıdaki haritada doğadaki ekstrem olaylardan üç tanesinin etkili olduğu yerlerden bazıları taralı olarak gösterilmiştir.

Bir ekstrem olayların türü, oluşumun nedenleri ile doğal ve beşeri sürece etkileri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 1'de kasırgalar etkili olur. Oluşumunda deniz yüzey suyunun sıcak olması ile tropikal alçak basınç sistemi etkilidir.
- B) 2'de kuraklık etkilidir. Oluşumunda yağışın yetersiz olması, sıcaklığın fazla olması, şiddetli buharlaşma ve dinamik yüksek basınç etkilidir.
- C) 3'te tektonik depremler ve volkanizma etkilidir. Oluşumunda levha hareketleri ve etkin fay kuşaklarının bulunması etkilidir.
- D) 1 ve 2'deki ekstrem olayların doğal sürece olan etkileri...

etkileri birbirine çok benzer. İkisinde de toprak kaymaları yaygın olarak görülür.

- E) Ekstrem olayların üçü de beşeri ortama zarar vererek insanların göç etmesine, ulaşımın aksamasına, enerji kesintilerinin yaşanmasına neden olabilir.

17. Ülkelerin doğal kaynaklarından yararlanma yöntemleri gelişmişlik düzeylerine bağlıdır. Geri kalmış ülkelerde hatalı, yetersiz ve eski teknoloji kullanıldığı için doğal kaynak tüketimi ve çevresel sorunlar artmaktadır. Bu durum geri kalmış ülkelerde sürdürülebilir kullanımın sağlanamadığını göstermektedir.

Aşağıdaki uygulamalardan hangisi, bu genellemeye örnek gösterilemez?

- A) Taş ocaklarının patlatma yöntemiyle işletilmesi
- B) Siyanürlü altın üretiminin yetersiz teknolojilerle gerçekleştirilmesi
- C) Teknolojik uygulamalarla kömürün neden olduğu zararlı gaz emisyonunun azaltılması
- D) Düşük kalitede kömür kullanımının yaygın olması
- E) Hatalı ve aşırı orman tahribatının yaygın olması

18. Ekonomik sektörlerde ve insanın günlük yaşamında enerjiye mutlaka ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle sanayi Devrimi'nden bu yana insanın enerjiye olan bağımlılığı artarak devam etmiştir. İnsan ihtiyaçlarının çeşitlenmesi, enerji kaynaklarının kullanım alanlarını ve tüketimini artırmaktadır. Oysa doğadaki enerji kaynaklarının da bir sınırı vardır.

Sürdürülebilir kullanım, doğal kaynakların sınırlılığı ve çevresel denge gibi faktörler göz önüne alındığında, önümüzdeki dönemde aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisinin daha az tercih edilmesi beklenir?

- A) Kömür
- B) Güneş
- C) Jeotermal
- D) Rüzgar
- E) Dalga

19. Kullanım dışı kalan atık malzemelerin, çeşitli yöntemlerle ham madde olarak yeniden imalat sürecine katılmasına geri dönüşüm denir.

Aşağıdakilerden hangisi, geri dönüşüm sürecinden beklenen bir yarar değildir?

- A) Doğal kaynak tüketimi azalır.
- B) Enerji tasarrufu sağlanır.
- C) Teknolojiye olan bağımlılık azalır.
- D) Çevre kirliliği ve atık miktarı azalır.
- E) Yeni iş alanları açılır.

20. Aşağıda üç farklı kişinin ağzından yaşadıkları bölgeleri tanıtan bilgiler verilmiştir.

- Kasabamızda arazi yapısı dağlık ve engebeldir. Bu yöredeki herkes gibi ben de ailemi hayvancılık ve tarımla geçindirmeye çalışıyorum. Tarımı daha çok el emeği ile yaptığımız için ailelerin çocuk sayısı fazladır. Ayrıca hasat dönemlerinde komşularla dayanışma içerisine girerek ürünlerimizi toplamada birbirimize yardım ederiz. Yine de yazın işçi göçü alan bir yerdir.
- Bir sahil beldesinde yaşıyorum. Kış mevsiminde nüfusu beş bine kadar düşen beldemizde, yazın nüfus altmış bini geçmektedir. Yabancı turistlere hitap eden bir yer olduğu için çoğumuz, otellerde iş bulabilmek için yabancı dil öğreniyoruz. Yöresel ürünler turistlerin ilgisini çekmektedir.
- Yaşadığım şehir maden yönünden zengin olduğu için çok sayıda fabrika bulunmaktadır. Nüfusun büyük bir bölümü fabrikalarda çalışmaktadır. Hayatımız belirli bir düzende devam etmektedir. İşçi ihtiyacı oldukça yurdun dört bir yanından göç alır.

bu üç bölgenin,

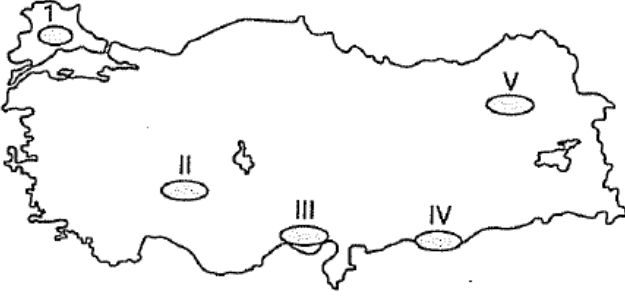
- I. İş gücü göçü almaları
- II. Ekonomik faaliyetler
- III. Yaşam tarzı
- IV. Kültürel özellikler
- V. Coğrafi özellikler

Özelliklerinden hangisi bulunmaz?

üzemlerinden hangisi bakımından benzer oldukları söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

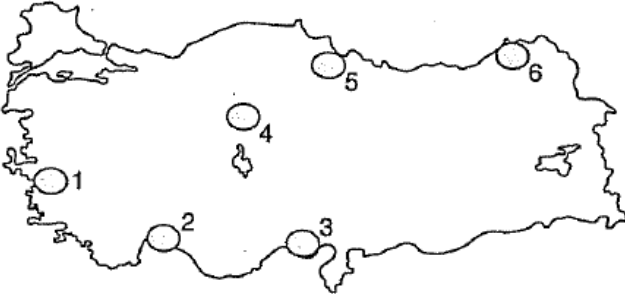
21. Kar yağışının fazla, karın yerde kalma süresinin uzun ve yükseltinin fazla olduğu yerler kış sporlarına elverişlidir.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış alanlardan hangisinin kış turizmi potansiyelinin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22.

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış taralı alanların sahip oldukları ulaşım ağları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

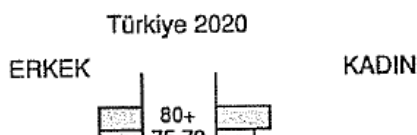
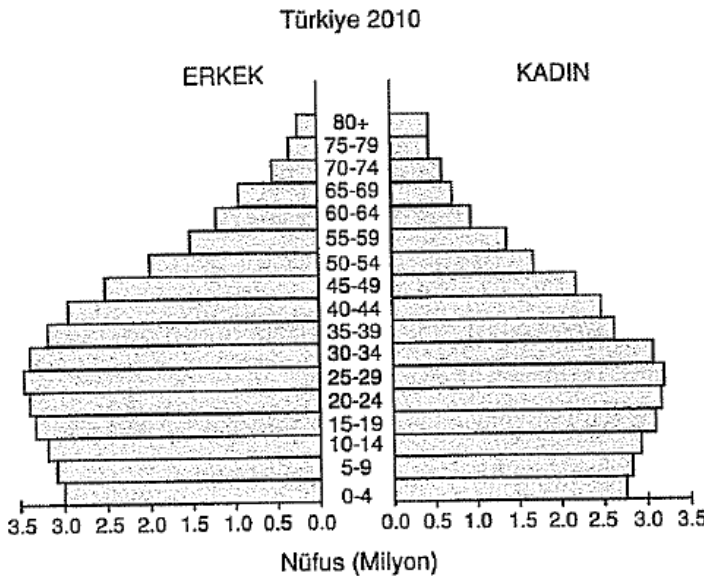
- A) 6 numaralı nokta dışındaki bütün noktalar havalanına sahiptir.
B) Verilen liman şehirleri içerisinde hinterlandı en geniş olan 1, en dar olan 6'dır.
C) 1, 3 ve 4 nolu noktalar kara yollarının kavşak noktası olan şehirlerindendir.
D) Verilen noktaların tümü demir yolu ağına sahiptir.
E) Kara yolu yapım maaliyetinin en fazla olacağı yerler 2 ve 6 dır.

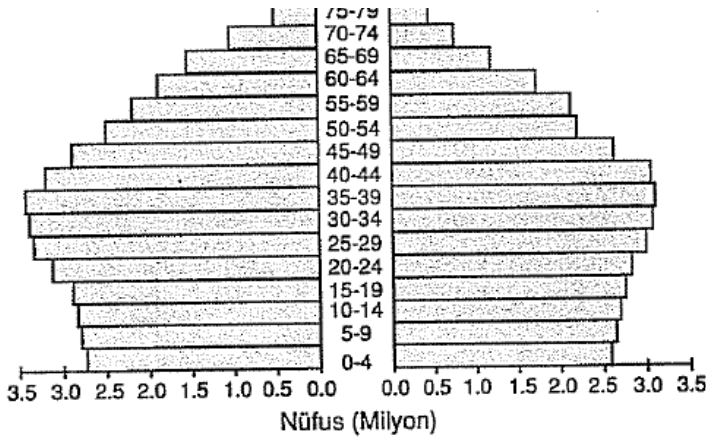
23. • Eşit yükselti aralıklarıyla çizilirler.
• Aralık değeri ölçekle doğru orantılıdır.
• İzohipslerin sık geçtiği yerlerde eğim fazla (dik yamaç), seyrek geçtiği yerlerde ise eğim azdır.
• İzohipslerde nokta bir yükseltiyi ifade eder.
• Çevresine göre çukurda kalan yerler içe doğru bir ok işaretiyle gösterilirler. Çukurluk okun başladığı yerden bittiği yere kadar devam eder. • İzohipslerin çakıştığı çok dik yamaçlarda özel işaretler kullanılır.
• İzohipsler akarsuların olduğu yerlerde "V" şeklini alır. "V" nin sivri ucu kaynağı gösterir. Açık ucu ise akarsuyun akış yönünü gösterir.
• "V" şekli sadece akarsuların aktığı alanlarda görülür.
• Akarsuyun iki kenarındaki yükselti değerleri aynıdır.
• Birbirini çevrelemeyen iki eş yükselti eğrisinin yükselti değerleri aynıdır.

İzohips yöntemiyle çizilmiş haritalar hakkında verilen bilgilerden kaç tanesi yanlıştır?

- A) 4 B) 3 C) 2 D) 6 E) 5

24. Aşağıda nüfus projeksiyonuna göre çizilmiş Türkiye'nin 2010 ve 2020 yılı tahmini nüfus piramidi verilmiştir.

Buna göre, 2010 - 2020 yılları arasında meydana gelebilecek nüfus artışının olumsuz sonuçlarından birinin aşağıdakilerden hangisi olması beklenir?

- A) 80 ve üstü yaş grubunda kadınların daha fazla olması
- B) Çocuk oranının azalması
- C) Nüfusun yaşlanma sorununun ortaya çıkması
- D) Ortalama yaşam süresinin uzaması
- E) Yaş grupları arasındaki farkın azalması

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)C, 2)C, 3)E, 4)D, 5)C, 6)E, 7)E, 8)A, 9)E, 10)E, 11)E, 12)B, 13)D, 14)B, 15)C, 16)D, 17)C, 18)A, 19)C, 20)A, 21)E, 22)D,